

Bryssel den 19 februari 2026
(OR. en)

14144/1/25
REV 1 ADD 1

Interinstitutionellt ärende:
2022/0344(COD)

ENV 1039
CLIMA 445
AGRI 499
FORETS 89
ENER 534
TRANS 474
CODEC 1560
PARLNAT

RÅDETS MOTIVERING

Ärende: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om ändring av direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område, direktiv 2006/118/EG om skydd för grundvatten mot föroreningar och försämring och direktiv 2008/105/EG om miljökvalitetsnormer på vattenpolitikens område

- Rådets motivering
- Antagen av rådet den 17 februari 2026

I. INLEDNING

1. Den 22 juni 2022 antog kommissionen ett förslag till direktiv om ändring av direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (ramdirektivet för vatten), direktiv 2006/118/EG om skydd för grundvatten mot föroreningar och försämring (grundvattendirektivet) och direktiv 2008/105/EG om miljökvalitetsnormer på vattenpolitikens område (direktivet om miljökvalitetsnormer)¹.
2. Den 24 januari 2023 uppmanades Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att avge yttranden. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog sitt yttrande om förslaget den 22 februari 2023².
3. Den 19 juni 2024 antog Coreper ett mandat för förhandlingar med Europaparlamentet³.
4. Europaparlamentet antog sin ståndpunkt vid första behandlingen den 24 april 2024 med 452 röster för, 43 röster mot och 83 nedlagda röster⁴.
5. Fyra trepartsmöten ägde rum, den 28 januari, den 20 maj, den 17 juni och den 23 september 2025. Ordförandeskapet föreslog reviderade mandat för Coreper vid sina möten den 14 maj, den 13 juni och den 17 september 2025. Utöver de politiska trepartsmötena hölls även 34 tekniska möten.

¹ 14265/22 + ADD 1-3.

² EUT C 146, 27.4.2023, s. 41–45.

³ 11383/24.

⁴ 10562/24.

6. Den 8 oktober 2025 gjorde Coreper en analys av texten i syfte att nå en överenskommelse och ställde sig bakom den slutliga kompromisstext som trepartsmötena resulterat i⁵. Den godkända texten delades ut som en bilaga till dokument 13706/25.
7. Den 21 oktober 2025 godkändes texten av Europaparlamentets utskott för miljö, klimat och livsmedelssäkerhet. Senare samma dag skickade utskottets ordförande en skrivelse till Corepers ordförande där han meddelade att han, med förbehåll för juristlingvisternas granskning, skulle rekommendera utskottet och plenarförsamlingen att anta rådets ståndpunkt utan ändringar.

II. MÅL

8. Under 2019 genomförde kommissionen en kontroll av ändamålsenligheten i EU:s vattenlagstiftning, som omfattade ramdirektivet för vatten, direktivet om miljökvalitetsnormer, grundvattendirektivet och översvämningdirektivet⁶. Vid kontrollen av ändamålsenligheten konstaterades att lagstiftningen till stor del är ändamålsenlig, men att det fanns utrymme för förbättringar när det gäller att ta itu med kemiska föroreningar.
9. Detta förslag om ändring av ramdirektivet för vatten, grundvattendirektivet och direktivet om miljökvalitetsnormer syftar till att uppdatera bilagorna till dessa direktiv som innehåller förteckningarna över förorenande ämnen och kvalitetsnormer, förbättra övervakningen av kemiska blandningar, effektivisera framtida uppdateringar i enlighet med vetenskapliga rön, förbättra tillgången till, insynen i och återanvändningen av data och fastställa nya normer för en rad nya riskämnen.

⁵ 13321/25.

⁶ 15101/19 + ADD 1.

III. ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

10. På grundval av kommissionens förslag har parlamentet och rådet förhandlat i syfte att nå en överenskommelse i samband med utarbetandet av rådets gemensamma ståndpunkt vid första behandlingen. Utkastet till rådets ståndpunkt återspeglar till fullo den kompromiss som nåddes av de båda medlagstiftarna.
11. För att underlätta förhandlingarna delades de politiska frågorna in i fem kluster:
a) bevakningslistor, b) övervakning, c) rapportering, d) ämnen och e) övergripande frågor.
Den överenskommelse som nåddes vid trepartsmötet den 23 september 2025, och som återspeglas i rådets ståndpunkt vid första behandlingen, innehåller följande **centrala politiska frågor**:
- a) Klustret för bevakningslistor**
12. Bevakningslistorna för både grundvatten och ytvatten ska upprättas genom en genomförandeakt inom två år och därefter ses över vart tredje år. Medlemsstaterna ska övervaka varje ämne eller grupp av ämnen på bevakningslistan vid utvalda representativa övervakningsstationer under en 24-månadersperiod. Övervakningsperioden ska inledas inom sex månader från det att bevakningslistorna upprättas, men provtagning och analys behöver inte inledas i början av den perioden. Ämnen i förteckningen för grundvatten ska övervakas minst en gång per år. Ämnen i förteckningen för ytvatten bör övervakas minst två gånger per år, och minst en gång per år för biota och sediment.

13. **Bevakningslistorna är begränsade** till högst fem ämnen eller grupper av ämnen för grundvatten och tio ämnen eller grupper av ämnen för ytvatten. Mikroplaster och indikatorer för antimikrobiell resistens kommer endast att ingå om tillförlitliga metoder för provtagning och analys finns tillgängliga. Kommissionen har i uppdrag att utveckla sådana metoder inom 18 månader.
14. Echa ska utarbeta vetenskapliga rapporter för att hjälpa kommissionen att välja ut de ämnen som ska tas upp på bevakningslistan, med beaktande av ett brett spektrum av vetenskaplig information, inbegripet rekommendationerna från den gemensamma genomförandestrategin enligt ramdirektivet för vatten.

b) Övervakningsklustret

15. När det gäller **övervakningsfrekvensen** för ämnen som uppträder som allmänt förekommande PBT-ämnen får medlemsstaterna övervaka dessa ämnen mindre intensivt än vad som krävs för prioriterade ämnen, men sådan övervakning bör ske minst vart tredje år, såvida inte användningen eller utsläppet av ämnet, eller teknisk kunskap och expertutlåtande, motiverar ett annat intervall.
16. När det gäller **årstidsvariationer** i övervakningen ska medlemsstaterna beakta toppar i användningen av ämnen när de planerar sin övervakning. En frivillig uppmuntran till digitalisering av övervakningen planeras också.

17. **Effektbaserad övervakning** är obligatorisk för östrogena ämnen i ytvatten under en tvåårsperiod, så att kommissionen kan samla in uppgifter. Kommissionen ska fastställa de tekniska specifikationerna för denna övervakning genom en genomförandeakt. För att garantera att medlemsstaterna har tillräckligt med tid för förberedelser är antalet övervakningsstationer begränsat och uppgifter som samlas in genom denna metod undantas från statusbedömningen i slutet av den sexåriga cykeln, under vilken denna tvååriga övervakning kommer att äga rum.
18. När det gäller **den gemensamma övervakningsanläggningen** innehåller ramdirektivet för vatten en bestämmelse som följer en gradvis strategi, dvs. att kommissionen först ska bedöma genomförbarheten och därefter det eventuella inrättandet av anläggningen. Det är frivilligt för medlemsstaterna att använda anläggningen.

c) Rapporteringsklustret

19. När det gäller rapportering omfattar rådets ståndpunkt vid första behandlingen följande delar:
- Statusen kommer fortsätta att rapporteras i de sexåriga förvaltningsplanerna för avrinningsdistrikt.
 - Den nuvarande bestämmelsen om interimrapporten om åtgärdsprogrammet utgår.
 - Övervakningsdata avseende biologiska kvalitetsfaktorer i ytvatten ska rapporteras vart tredje år.
 - Övervakningsdata avseende kemiska kvalitetsfaktorer i ytvatten och grundvatten ska rapporteras vartannat år. Medlemsstaterna uppmuntras att på frivillig basis rapportera dessa data årligen.
 - Nya rapporteringsskyldigheter bör vara helt anpassade till befintliga elektroniska mekanismer för dataöverföring.
 - Medlemsstaterna får tillhandahålla kompletterande kartor med information om statusen.

d) Ämnesklustret

20. När det gäller **ämnen** omfattar rådets ståndpunkt vid första behandlingen följande huvudsakliga delar:

- Avseende **PFAS**: Summan av PFAS för grundvatten ligger i linje med dricksvattendirektivet, som fastställer en kvalitetsnorm för summan av 20 PFAS. Anpassningen till dricksvattendirektivet är dynamisk och eventuella uppdateringar som görs för dricksvatten kommer automatiskt att gälla för grundvatten. För att ta hänsyn till nya vetenskapliga rön och den bättre förståelsen för hur skadliga dessa ämnen är ingår för grundvatten dessutom en kvalitetsnorm för summan av fyra PFAS som anses utgöra en betydande risk för människors hälsa och miljön. För ytvatten läggs TFA till summan av 24 PFAS. Vid nästa översyn, för både grundvatten och ytvatten, ska kommissionen överväga om TFA bör ha en egen separat kvalitetsnorm eller fortsätta att vara en del av summan av PFAS. Kommissionen bör också överväga att fastställa kvalitetsnormer för PFAS totalt.
- Avseende **bekämpningsmedel**: För grundvatten förenklas en kvalitetsstandard för icke-relevanta metaboliter av bekämpningsmedel. Dessutom ska kommissionen genom en genomförandeakt upprätta en förteckning över kända metaboliter av bekämpningsmedel och ange om de är relevanta eller inte. Denna förteckning bör antas inom 24 månader efter det att detta ändringsdirektiv har trätt i kraft och bör därefter uppdateras i enlighet med förvaltningsplanens cykel. För ytvatten ersätts den miljökvalitetsnorm för den totala mängden bekämpningsmedel som ursprungligen föreslogs av kommissionen med en miljökvalitetsnorm för summan av de bekämpningsmedel som redan ingår i förteckningen över prioriterade ämnen som ska övervakas (utom de fyra bekämpningsmedel som ska övervakas i biota eller sediment samt glyfosat) med ett värde på 0,2 µg/l för sötvatten.

- Avseende **bisfenoler**: Bisfenol A betecknas som ett prioriterat farligt ämne och läggs därför till i förteckningen över ämnen i bilaga I till direktivet om miljökvalitetsnormer.
 - Avseende **borttagande av ämnen**: Atrazin tas bort.
 - När det gäller **summor och totala mängder** återinförs i grundvattendirektivet en bilaga V som innehåller ämnen som ska ingå i en översyn, med en förteckning över summan/summorna av utvalda läkemedel efter verkningsmekanism och summan av bisfenoler som ska beaktas vid nästa översyn. På samma sätt ska en ny bilaga III med ämnen som ska ingå i en översyn läggas till i direktivet om miljökvalitetsnormer, med en förteckning över summan av bisfenoler, summan/summorna av utvalda bekämpningsmedel efter verkningsmekanism och summan/summorna av utvalda läkemedel efter verkningsmekanism som ska beaktas vid nästa översyn. Inför nästa översyn bör kommissionen också överväga att fastställa miljökvalitetsnormer i ytvatten för en total mängd bekämpningsmedel, en total mängd läkemedel och en total mängd bisfenoler, och fastställa kvalitetsnormer i grundvatten för en total mängd läkemedel och en total mängd bisfenoler, med stöd av lämpliga övervakningsmetoder, även om dessa inte ingår i de nya bilagorna III och V.
- e) **Kluster för övergripande frågor: definitioner, åtgärder vid källan, gränsöverskridande samarbete, grundvattenekosystem, icke-försämring och därmed sammanhängande undantag, utökat producentansvar, tillgång till rättslig prövning samt tidsfrister, efterlevnad, införlivande och översyn**
21. När det gäller **definitioner** anpassades både ”prioriterade ämnen” och ”prioriterade farliga ämnen” till återinförandet av artikel 16. I definitionen av ”förorenande ämnen som är specifika för avrinningsområden” angavs att sådana förorenande ämnen inte eller inte längre identifieras som prioriterade ämnen utan släpps ut eller avsätts i betydande mängder i ett avrinningsområde eller delavrinningsområde inom en viss medlemsstats territorium. I rådets ståndpunkt vid första behandlingen läggs också två nya definitioner till, nämligen ”effektbaserat utlösande värde” och ”försämring av statusen hos en vattenförekomst”, i syfte att återspegla relevanta nya bestämmelser som införts i vattendirektivet, och definitionen av ”dricksvatten” läggs till för att texten ska anpassas till dricksvattendirektivet.

22. När det gäller **åtgärder vid källan** är medlemsstaterna skyldiga att, när de utarbetar sina åtgärdsprogram, först överväga åtgärder för källkontroll, i enlighet med relevant sektorsspecifik unionslagstiftning, och därefter, vid behov, åtgärder för att minska de risker som befintliga föroreningar medför. Detta hänger också samman med återinförandet av artikel 16 och kravet på att kommissionen ska lägga fram förslag till kontroller för att säkerställa att utsläpp och spill av prioriterade farliga ämnen upphör eller stegvis elimineras inom 20 år efter det att ämnena har betecknats som prioriterade farliga ämnen.
23. Bestämmelserna om **gränsöverskridande samarbete** rationaliseras. I texten preciseras också att en medlemsstat, om den står inför exceptionella omständigheter, särskilt extrem översvämning, utdragen torka eller betydande föroreningsincidenter, utöver att informera andra berörda medlemsstater och samordningsmyndigheter för internationella avrinningsområden, också måste informera kommissionen.
24. När det gäller **grundvattnekosystem** erkänns behovet av att samla in mer kunskap om förekomsten av, betydelsen av och känsligheten hos grundvattnekosystem för att skydda dem i framtiden. Kommissionen bör samarbeta med medlemsstaterna inom ramen för den gemensamma genomförandestrategin för att utveckla en metod för att identifiera förekomsten av grundvattnekosystem. När en tillförlitlig metod finns tillgänglig ska medlemsstaterna bedöma förekomsten av grundvattnekosystem i grundvattenförekomster vars egenskaper skulle kunna stödja deras existens. Om sådana ekosystem förekommer bör medlemsstaterna fastställa strängare normer för att skydda dem, såvida inte de normer som tidigare fastställts för att skydda människors hälsa redan är tillräckligt stränga.
25. En definition av **försämring** införs, som motsvarar befintlig rättspraxis, liksom två **ytterligare undantag** enligt artikel 4 i ramdirektivet för vatten, varigenom tillfällig försämring och försämring på grund av flyttning inte ska betraktas som en överträdelse av ramdirektivet för vatten. Undantagen innehåller vissa skyddsåtgärder för att säkerställa att målen i ramdirektivet för vatten inte äventyras, särskilt när det gäller dricksvatten.

26. När det gäller **utökat producentansvar** ska kommissionen utarbeta en rapport, inom tre år efter detta ändringsdirektivs ikraftträdande, för att särskilt utvärdera möjligheten att införa en skyldighet för producenter som släpper ut produkter som innehåller prioriterade ämnen och prioriterade farliga ämnen på EU-marknaden att bidra till kostnaderna för de övervakningsprogram som inrättats i enlighet med ramdirektivet för vatten.
27. När det gäller **tillgång till rättslig prövning** införs nya skäl och en ny artikel i ramdirektivet för vatten.
28. När det gäller **tidsfrister och efterlevnad** inför rådet i sin ståndpunkt vid första behandlingen betydande flexibilitet för medlemsstaterna genom **klausulen om att bestämmelser ska gälla i tillämpliga delar** enligt följande:
- Efterlevnaden av kravet på att uppnå god kemisk grundvattenstatus när det gäller de nyligen införda ämnena kan senareläggas till 2039, och under vissa omständigheter till ytterligare en uppdatering av förvaltningsplanen, dvs. 2045.
 - När det gäller ytvatten föreslås samma förlängningar för de nyligen införda prioriterade ämnena, och efterlevnaden när det gäller prioriterade ämnen med reviderade miljökvalitetsnormer kan senareläggas till 2033, med en ytterligare möjlig förlängning till 2039.
 - För både grund- och ytvatten får medlemsstaterna tillämpa förlängningar av tidsfristerna utöver en cykel i fall där de naturliga förhållandena är sådana att målen inte kan uppnås inom denna period.

- När det gäller tröskelvärden och förorenande ämnen som är specifika för avrinningsområden, med en miljökvalitetsnorm som fastställts antingen på EU-nivå eller på nationell nivå, ska medlemsstaterna uppnå god kemisk status för grundvatten och ytvatten senast i slutet av följande förvaltningsplan från och med den dag då tröskelvärdena eller miljökvalitetsnormerna fastställdes, med möjlighet till förlängning med ytterligare en uppdatering av förvaltningsplanen.
 - Ett preliminärt åtgärdsprogram införs för nyligen identifierade ämnen i grund- och ytvatten, vilket återspeglar den strategi som användes för nyligen identifierade ämnen i ytvatten i 2013 års översyn av direktivet om miljökvalitetsnormer.
 - Införlivandedatumet fastställs till den 21 december 2027, för att säkerställa att kraven avseende de reviderade standarderna kan beaktas i den fjärde förvaltningsplanen.
29. Slutligen kommer **bilagorna** med förteckningar över förorenande ämnen att uppdateras vart sjätte år. Cykeln kommer att vara densamma för offentliggörandet av Europeiska kemikaliemyndighetens (Echa) rapporter, med undantag för den första Echa-rapporten, som ska offentliggöras efter fyra år. Artiklarna 16 och 17 i ramdirektivet för vatten återinförs, vilket säkerställer att översynen av bilagorna kommer att ske genom det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

IV. SLUTSATSER

30. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen om detta ändringsdirektiv återspeglar den kompromiss som med kommissionens hjälp nåddes i förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet. När de föreslagna ändringarna av de nuvarande direktiven har antagits kommer de att avhjälpa de brister som konstaterats vid utvärderingen av lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit) och öka nivån av skydd för miljön och människors hälsa från de skadliga effekterna av kemiska föroreningar.